

ZELENE AKTIVNOSTI u Gradskoj knjižnici „Franjo Marković“ Križevci

Ljeto 2017.

Međunarodni savez knjižničarskih društava i ustanova (IFLA) u svojoj je Izjavi o knjižnicama i razvitku (2013.) naglasio da knjižnice imaju prirodnu ulogu pružanja pristupa informacijskim sadržajima i uslugama koje podupiru održivi razvoj.

Sukladno IFLIN-im smjernicama, a na poziva Hrvatskog knjižničarskog društva, Gradska knjižnica „Franjo Marković“ se uključila u veliku zajedničku akciju “Pokrenimo zelene knjižnice”. Cilj projekta Zelena knjižnica je edukacija javnosti i širenje svijesti o održivom društvu i nužnosti zaštite okoliša te energetske učinkovitosti kroz različite vidove djelovanja:

- projekcije dokumentarnih filmova,
- stručna predavanja, tribine, radionice i promocije knjiga,
- tržnice rabljenim knjigama, igračkama i sl.
- likovne radionice recikliranim materijalima
- nabava stručne literature i formiranje knjižničnih zbirki na temu ekologije

„Svatko može doprinijeti, a knjižnice kao i uvijek trebaju biti svjetionici i rasadnici novih ideja za održivo i zdravo društvo – društvo koje će voditi brigu o našem jedinom staništu – planetu Zemlji“ , naglašava Ivan Kraljević, bibliotekar iz Sveučilišne knjižnice Pula koji je pokrenuo portal i aktivnosti „Zelene knjižnice“.

Projekt Zelena knjižnica ima i svoj logotip koji je nastao u suradnji sa zagrebačkom akademskom slikaricom Teom Hatadi. Logotip je u obliku stabla. Otvorena knjiga koja se stapa s krošnjom stabla simbolizira knjižnice, a žuta i plava boja predstavljaju sunce i vodu. Sunce, voda i stablo predstavljaju život, a knjiga predstavlja učenje i spoznaju održivog sustava koji ne ugrožava život na planeti.

Na tragu navedenog, u Gradskoj knjižnici „F. Marković“ i ove godine pripremamo niz aktivnosti za naše korisnike svih dobi, od djece do umirovljenika.

1. **LJETNE RADIONICE** za djecu osnovnoškolske dobi se tradicionalno održavaju na dječjem odjelu za vrijeme ljetnih školskih praznika, na kojima se koristi reciklirani materijal i obrađuju različite teme iz ekologije, prirode, biologije, zemljopisa i sl.

Ove godine smo pripremili ljetni program održavanja radionica: **VESELO LJETO 2017.** i to svakog petka od 10 do 12 sati, počevši od 7.7. sa slijedećim temama:

- govorit ćemo o šumskom staništu ljeti, o ugroženim biljnim i životinjskim vrstama, o opakim piratima i Omiškim gusarima, o Jadranskom podmorju i roniocima...
- izrađivat ćemo zanimljive predmete od otpadnog materijala
- plesati i pjevati, slušati priče na njemačkom jeziku, kroz igru učiti njemački
- rješavati križaljke, sudjelovati u kvizovima, igrati pantomimu...

2. PROJEKCIJE DOKUMENTARNIH FILMOVA

U Multimedijskoj dvorani Gradske knjižnice „Franjo Marković Križevci će se od 20. lipnja do 18. srpnja, svaki utorak u 18 sati, prikazivati filmovi koji na različite načine obrađuju teme vezane uz zagađenje, zaštitu okoliša, zeleni aktivizam i dr.

Raspored prikazivanja:

20.6. - 18 sati - *Čovjek* (3,5 min, animirani); *Treće pismo* (14 min, igrani); *Rasti* (6 min, igrani); *Priča o flaširanoj vodi* (8 min, dokumentarni)

Treće pismo: U budućnosti u kojem su klimatske promjene i zagađenje toliko oblikovale stvarnost da ljudi ovise o bio-mehaničkim implantantima koji ih održavaju na životu, Jeff se nalazi u naizgled bezizlaznoj situaciji. Osiguranje za produžetak implantanata mu ističe, izbacuju ga iz stana, a on nema odakle skupiti novac za oboje. Koliko je daleko spreman ići kako bi preživio?

Rasti: ...Godina je 2083. i zbog unapređenih klimatskih promjena i globalnih katastrofa koje su uslijedile vlada SAD-a daje korporacijama potpunu kontrolu nad velikim gradovima. One iskorištavaju nastalu situaciju i iznimno zagađenje zraka, prodavajući maske za filtriranje kisika. Bilo kakav alternativni izvor kisika, uključujući biljke, strogo je zabranjen. Oni koji se usude uzgajati ih su proganjani. Zanima vas kako bi izgledao dan u životu dilera kisika u distopijskoj budućnosti?

Priča o flaširanoj vodi: Tko u Hrvatskoj najviše profitira od plastičnih boca i zašto ih uopće koristimo? U dokumentarcu koji će vam otvoriti oči saznajte kako smo izgubili pristup najvažnijem od svih resursa – vodi.

27. 6. - 18 sati - *Jednostavniji način*— kriza kao prilika (79 min, dokumentarni)

...Jabuke koje im uspijevaju možda nisu savršeno okrugle, žive u jako malim kućicama i vjerojatno nemaju Facebook, ali nisu više ničiji potrošači, korisnici ni ljudski resursi. Inspirirajte se dokumentarcem o skupini ljudi u Australiji koji su odlučili probati koliko je jednostavno i zdravo stresni ritam grada i neodrživost ideje uspjeha zamijeniti životom u prirodi....

4.7. - 18 sati - *Život jedne plastične vrećice* (2,5 min, dokumentarni); *Stavi u vrećicu* (78 min, dokumentarni)

... Kako izgleda svakodnevni život jedne plastične vrećice? Kamo sve putuje i koje na koje nedaće nailazi na svom dugom putovanju do dubina naših oceana, saznajte u ovom kratkom edukativnom filmiću.

... Da li se ikada pitate zašto vam pekari kruh stavljaju u tri plastične vrećice i dvije škrnicle? Mislite li da je to previše ili premalo? Kome sve štete plastične vrećice i koliko se predugo razgrađuju saznajte u ovom izvrsnom dokumentarcu.

11.7. - 18 sati - *Neslavno voće i povrće* (2,5 min, dokumentarni); *Sjemenke slobode* (30 min, dokumentarni); *Američko čudovište Monsanto* (23 min, dokumentarni)

“Sjemenke slobode” izvrsno dočarava ulogu sjemena u tradiciji pojedinih kultura na svjetskoj razini, kao i borbu za pravo na očuvanje autohtonog sjemena i bioraznolikosti određenih područja. Film je prikaz borbe između velikih korporacija koje proizvode genetski modificirano sjeme, kojima je jedini interes zarada, i malih ljudi koji generacijama čuvaju vlastito sjeme i obrađuju zemlju da bi prehranili svoju obitelj i lokalnu zajednicu.

Američko čudovište Monsanto: *Već ste bezbroj puta čuli za Monsanto, ali niste sigurni čime se točno bavi, kako posluje i koja mu je uloga u globalnom prehrambenom sustavu? Kratak, ali iznimno informativan uradak istraživačke novinarkе Abby Martin donosi nam precizni pregled povijesti prehrambenog diva Monsanto. U 25 minuta na temelju objektivnih činjenica moći ćete sami stvoriti ideju o ovom javnosti relativno skrivenom i velikom globalnom igraču.*

18.7. - 18 sati - *Neposlušnost: hrabrost oslobođenja* (40 min, dokumentarni); *Mni Wilconi: Otpor kod Standing Rocka* (8,5 min, dokumentarni)

Neposlušnost: hrabrost oslobođenja je film koji govori o snazi naroda, o borbi Davida protiv Golijata. U trenu kada zakažu politički sustavi i pravo, građanski neposluh postat će pokretač promjena. Šetnjom kroz povijest prepoznamo što je važno i za što se trebamo boriti – za jednakost, za pravdu, a danas i za čist okoliš.

Mni Wilconi: Otpor kod Standing Rocka je kratki dokumentarni film koji prikazuje borbu i protest Američkih domorodaca protiv cjevovoda u Sjevernoj i Južnoj Dakoti na rezervacija Standing Rock. Sadržaj filma su razgovori čelnika pokreta protiv postavljanja cjevovoda na teritoriju Sioux rezervata.

Više o samom projektu, a i o filmovima koji će se prikazati, možete pročitati na službenoj mrežnoj stranici Zelene knjižnice: [www. http://zk.dbi.hr](http://zk.dbi.hr)

3. LJETNE TRŽNICE RABLJENIH KNJIGA, SLIKOVNICA, STRIPOVA, FILMOVA i GLAZBE na CD-u ili DVD-u I IGRAČAKA

- Svakog petka od 8 do 12 sati u atriju knjižnice održavat će se ljetne tržnice namijenjene svima koji žele razmijeniti, darovati ili prodati rabljene knjige, slikovnice, CD-e, DVD-e, stripove ili igračke, sudjelovanje je besplatno.

4. ZELENA KNJIŽNICA ENERGETSKE EFIKASNOSTI (ZEEK)

- **Zbirka** visoko tehnoloških **priručnika** namijenjenih stručnjacima i svim građanima s ciljem poticanja povećanje energetske učinkovitosti kroz primjenu energetski učinkovitih mjera, kao i obnovljivih izvora energije. Zbirka je formirana suradnjom Energetskog ureda Grada Križevaca i Programom Ujedinjenih naroda za razvoj (UNDP Hrvatska), radi poticanja uporabe obnovljivih izvora energije, približavanje građanima ideje energetske održivosti, nužnosti niskoenergetske i zelene gradnje, racionalnog korištenja energije u neposrednoj potrošnji i u konačnici uštedu u potrošnji energije u privredi i u kućanstvima.

Navedeno doprinosi smanjenju troškova uslijed racionalnije potrošnje energenata, uz istovremeno smanjenje emisija štetnih plinova u atmosferu, a potiče se i razvoj novih djelatnosti i lokalnog poduzetništva.

Zbirke priručnika i radnih knjiga koja se mogu posuđivati, te informativno-edukativnih brošura, koje se dijele, omogućuje se će energetskim stručnjacima, zaposlenicima javne uprave i svim građanima lako i jednostavno dolaženje do informacija, stjecanje novih znanja i načina primjene u svakodnevnom životu. Zbirka Zelena knjižnica Energetske efikasnosti može se on-line pretraživati na slijedećoj adresi web stranica Gradske knjižnice: <http://www.knjiznica-krizevci.hr/ekatalog/prikaz.asp?lz=true> Knjige s popisa mogu se posuđivati u redovnoj proceduri posudbe knjiga članovima knjižnice.

Osim posudbe knjiga, za koju je potrebno učlanjenje u knjižnicu, i plaćanje nadoknade po knjizi za drugu i slijedeće knjige, (posudba jedne knjige je besplatna), svi programi su besplatni.

PLANOVI:

Na jesen planiramo organizirati ciklus predavanja za građanstvo, zelene tematike. Ovim u budućim aktivnostima nastavljamo se baviti zelenim temama s ciljem preuzimanju odgovornosti javnosti za održivi razvoj i zaštitu okoliša u našoj okolini. Cilj nam je povećati znanja i vještine te podići razinu svijesti djece, učenika, studenata, knjižničara i svih građana o održivom razvoju i zaštiti okoliša.

Pozivamo sve zainteresirane da se uključe u zelene programe križevačke knjižnice i da predlože i druge teme koje bi građanstvo moglo zanimati.

Posebno ističemo besplatni program projekcije dokumentarnih filmova: **E?! – Okolišni filmski festival**, svakog utorka u 18 sati.

Prilog pripremila: Marjana Janeš-Žulj